

Til Kirkeavdel. .
29/11 BW

TANUM MENIGHETS RÅD
Brunlanesv. 308

3276 LARVIK

KULTUR – OG KIRKEDEPARTEMENTET
Kirkeavdelingen
Postboks 8030 Dep

0030 OSLO

27 11-06 dok 823

Kultur- og kirke-dep.	
Saksnr. 200606109	Date 30.11.06
Kode Ki-501	Beh.
Larvik 20-11-06	

Høring – NOU 2006: 2 Staten og Den norske kirke

Vi har i Tanum Menighetsråd besvart spørsmålene til høringsinstansene, og sender dere dette.

Vi har i tillegg følt det riktig og utdype våre svar noe mer grundig, så vi håper dette blir tatt med i vurderingene.

Med hilsen
Tanum Menighetsråd

Anne Gro Gutterød

Anne Gro Gutterød

Staten og Den norske kirke – Spørsmål til høringsinstansene

Navn på høringsinstans: *Tanum Menighetsråd*

Type høringsinstans

- Kommune
- Menighetsråd/kirkelig fellesråd/bispedømmeråd
- Prost/biskop
- Tros- eller livssynssamfunn utenfor Den norske kirke
- Frivillig organisasjon innenfor Den norske kirke
- Annen offentlig instans
- Annen privat instans

1. Hvilke overordnede prinsipper bør ligge til grunn for tros- og livssynspolitikken?

Svar:

2. Den norske kirke som statskirke:

- Bør fortsette
- Bør avvikles
- Vet ikke / ønsker ikke å svare

3. I hvilken lov bør Den norske kirke være forankret?

- Grunnloven
- Egen kirkelov vedtatt av Stortinget
- Lov om trossamfunn
- Vet ikke / ønsker ikke å svare

4. Hvordan bør Den norske kirke finansieres?

- Gjennom medlemsavgift
- Medlemsavgift med noe støtte fra det offentlige
- Støtte fra det offentlige og med noe medlemsavgift
- Offentlig finansiering uten medlemsavgift
- Vet ikke / ønsker ikke å svare

5. Hvordan bør valgordningene og demokratiet være dersom statskirkeordningen avvikles?

- Valgordningene bør være som i dag
 Øke bruken av direkte valg til kirkens besluttsende organer
 Vet ikke / ønsker ikke å svare

Eventuelle andre ordninger:

6. Dersom statskirkeordningen avvikles, hva bør i så fall stå i § 2 (eller i en annen paragraf) i Grunnloven i tillegg til prinsippet om religionsfrihet?

(Her kan du/dere sette kryss på ett eller flere alternativer)

- Ingen tillegg
 De politiske prinsipper som statsforfatningen bygger på; så som demokrati, rettstaten og menneskerettighetene
 Det kristne og humanistiske verdigrunnlaget
 Det humanistiske verdigrunnlaget
 At Den norske kirke er en evangelisk-luthersk kirke
 Vet ikke / ønsker ikke å svare

Eventuelt annet:

se Høringsuttalelse .

7. Hvem bør ha ansvaret for gravferdsforvaltningen?

- Den lokale kirke (menighetsråd eller kirkelig fellelsråd)
 Kommunen
 Vet ikke / ønsker ikke å svare

8. Hvem bør eie og forvalte kirkebyggene?

- Den lokale kirke bør eie kirkebyggene og ha det økonomiske ansvaret
 Den lokale kirke bør eie kirkebyggene, og kommunen bør ha det økonomiske ansvaret
 Kommunen bør eie kirkebyggene og ha det økonomiske ansvaret
 Vet ikke / ønsker ikke å svare

Staten og Den norske kirke – Spørsmål til høringsinstansene

1. Hvilke overordnede prinsipper bør ligge til grunn for tros- og livssynspolitikken?

Tanum menighetsråd mener:

Staten bør føre en aktivt støttende religionspolitikk. Det skal være full religionsfrihet i Norge. Staten skal legge forholdende til rette for utøvelsen av religiøs virksomhet blant annet gjennom å sikre en tilstrekkelig finansiering til de ulike tros- og livssynsamfunn. Selv om Grunnloven fremhever "den evangelisk-lutherske religion" som den dominerende og den som står nærmest statsforfatningen, skal andre livssynssamfunn være sikret både økonomisk grunnstøtte og tilskudd til seremonirom.

2. Den norske kirke som statskirke:

Tanum menighetsråd mener:

- At statskirkeordningen bør videreføres. Dagens kirkeordning, med sin store oppslutning også i vår tid, har vist seg å være en tjenlig og god ordning både for kirken og samfunnet.
- Statskirkeordningen er den beste garantien for å sikre at det på lang sikt finnes en åpen, inkluderende, landsdekkende og likestilt folkekirke i hele Norge.
- Erfaring gjennom tidene har vist at gjeldende ordning gir rom for ulike teologiske syn, og på den måten har vært en garanti for bredden og mangfoldet i det kirkelige landskap.
- Statskirkeordningen gir all religion/livssyn betydning i det offentlige rom og sikrer disse like økonomiske rammevilkår.
- Statskirkeordningen vil, gjennom sin offentlige forvaltning, fortsatt være en viktig kultur og tradisjonsbærer i vårt land.
- Ordningen har også vist seg å sikre at Den norske kirke er en nasjonal og enhetlig kirke, samtidig som den opprettholder nærheten og samspillet mellom religionsutøvelse og lokale myndigheter.
- At de to alternativene i Gjøannes-utvalget som innebærer en oppheving av statskirkeordningen ikke gir de nødvendige garantier for at disse viktige og grunnleggende prinsipper og verdier kan videreføres.
- At det fortsatt er mulig å tilpasse, reformere og utvikle Den norske kirke videre innenfor dagens grunnlovsforankring.

3. I hvilken lov bør Den norske kirke være forankret?

Tanum menighetsråd mener:

Den norske kirke bør være forankret i grunnloven.

Tanum menighetsråd vil påpeke at Gjøannes-utvalgets Modell 2 (rammelov) vil innebære at Stortinget, avhengig av skiftende flertall, vil kunne vedta endrede rammer for Den norske kirke gjennom alminnelig flertall. En grunnlovsendring krever på sin side 2/3 flertall. En eventuell endring av kirkeordning vil være en så grunnleggende endring av vårt lands konstitusjon at spørsmålet om et eventuelt skille mellom stat og kirke bør legges fram for folket i en folkeavstemning.

4. Hvordan bør Den norske kirke finansieres?

Tanum menighetsråd mener: Den norske kirke bør ha en offentlig finansiering.

Dersom kirken helt eller delvis finansieres gjennom medlemsavgift, vil prinsippet om at bare dåp kvalifiserer til medlemskap være brutt. Tanum menighetsråd er bekymret for at dette vil svekke folkekirken i Norge. Det kan også innebære at frikirkesamfunn og andre livssyn helt eller delvis får avkortet sin statsstøtte. Det kan lett oppstå store forskjeller mellom resurssterke og resurssvake menigheter og kan føre til et redusert kirkelig tilbud i deler av Norge. Erfaringene fra Sverige viser at innføringen av frivillig kirkeskatt har ført til en avskalling på ca 1 prosent i året siden skilsmissen mellom stat og kirke, til sammen flere hundre tusen medlemmer. Dette er ti ganger mer enn den årlige utmeldingen fra Den norske kirke. En tilsvarende svekkelse av medlemsgrunnet i Den norske kirke vil over tid undergrave kirkens bærekraft i samfunnet.

5. Hvordan bør valgordningene og demokratiet være dersom statskirkeordningen avvikles?

Tanum menighetsråd mener: Uansett hvilken tilknytningsform det skal være mellom Staten og den norske kirke bør demokratiseringsprosessen fortsette. Det er nødvendig å vurdere nye valgordninger for å øke valgdeltakelsen f. eks ved å ha direkte valg til de kirkelige rådene, utover menighetsråd, og Kirkemøtet.

6. Dersom statskirkeordningen avvikles, hva bør i så fall stå i § 2 (eller i en annen paragraf) i Grunnloven i tillegg til prinsippet om religionsfrihet?

Tanum menighetsråd mener: I en verdiparagraf i Grunnloven som erstatter nåværende §2 bør det stå: *Den kristne og humanistiske arv forblir statens verdigrunnlag.* Nåværende §16 erstattes med følgende:

Det påhviler statens myndigheter å legge forholdene til rette for at Den norske kirke og andre tros- og livssynssamfunn gis adgang til å utøve deres virksomhet i henhold til deres egenart. I tillegg bør det være en henvisning til en egen lov om Den norske kirke der det kan hete: Nærmere bestemmelser om Den norske kirkes ordning fastsettes ved lov.

7. Hvem bør ha ansvaret for gravferdsforvaltningen?

Tanum menighetsråd mener:

Kommunene bør stå for gravferdsforvaltningen, slik ordningen er i noen få kommuner i dag. Drift av kirkegårder er et sensitivt forvaltningsområde, der alle uansett tilhørighet til tros- og livssynssamfunn må kjenne seg likebehandlet.

8. Hvem bør eie og forvalte kirkebyggene?

Tanum menighetsråd mener:

Den lokale kirke/soknene bør eie kirkebyggene, og kommunen bør ha det økonomiske ansvaret.

I henhold til den lutherske tradisjon har menighetene et sterkt selvstyre og ansvar for å konstituere den lokale kirken. Historisk er det lokalbefolkningen i hvert enkelt sogn som har bidratt til reisningen av kirkebygg. Kirkebyggene er mange steder et produkt av stor lokal dugnadsinnsats, innsamlinger og gaver fra private. Dette er også et uttrykk for at kirkebyggene fortsatt er en viktig identitetsmarkør lokalt, og er ofte stedets eneste monumentalbygg.

I tillegg til midler med utspring fra kommunen bør det etableres en ordning for statlig tilskudd til middelalderkirker og andre vernede kirker der utgiftene går ut over det som ellers er normale vedlikeholdsutgifter.